

נאום הח' ל. אשכול

המועצה ה-24 של ממשלה פועלי ארץ-ישראל

רחובות 24-25 יולי 1944

ל. שקולניק חברים, אני רוצה ליחד את דברי במשך 5-6 רגעים לענין שנראה לי להיות הענין בימים אלה, באשר על הענין הזה דיבר אתמול בקיצור החבר קפלן. אני רוצה להשתמש בזה שיושב כאן החבר קפלן ולשאול אותו כמה שילוח, בעצט אינני איש המטפל בקליטה עליה ובעליה. אבל אני שואל, מדוע אימת הנחומין כשמגיעה אלינו מוכרחה להיות מהולה בכום המדורים? מדוע יוצא כך כי אנו צריכים לפחד שמא חבוא אניה והביא עוליה? זה חדשים אנו מדברים על החכוננות, מדברים, נואמים, וכוחכים. מדוע אין לנו כשרון לעשות הכנות לקבל אחים? מדוע אני צריך לקרוא את דבריו של ד"ר מאיר, הזעקה הזאת? מדוע צריכים לקום כארץ חוגים שלמים שכל קיומם הוא על חשבון זה שאנו לא יודעים לקבל עולים? ומדוע באמת אינני יודעים? כשאני מסוחח על כך עם חברים שעוסקים בעניני עליה, אני שומע זעקה איומה. אם שז זה אשמה האפרט, או חוסר אמצעים, או חוסר טכון - אינני יודע. אבל מדוע זה חייב להיות? קפלן אתמול רמז דוקא עכשיו אולי הגלנה אפשרויות יותר גדולות ממה שחשבנו אתמול שלפני. ולולא התגלו - אז אלה הם דברינו על שיכון, החכוננות וקבלת אחים מוצלים, גולים ודרוויים? זה חדשים אנו מדברים על זה בישוב. בישיבות הועד הפועל הציוני כמה חברים שלנו השתתפו בריכות, בינתיים עברו חדשים ומעט מאד נעשה. הלואי שדברי קפלן יתאמתו. אבל אם מחר מחרתים נעמוד בפני קליטה כ-10 אלפים איש, איך היא היקלטה? רק על ידי שירותים סוציאליים, על ידי אוסף נעלים בלוח בחור הבחיים? כלום אין זה ענין מכובד שכראי למשל בן, והיכן המחלקה המיוחדת שתטפל בזה? אני בטוח שאין זה דבר שלא צריכים לדעת מי הבעלים שלו, ענין בין מחלקה למחלקה, יחכן שדרושים אנשים נוספים עלינו. לדעה, מי ככל זאת אין העליה של עכשיו דומה באופיה, כפרצופה ובבנינה הנמסי כמו שהיתה לפני שנים. אני רואה שיושב מה גם נפתלי. אני מבקש אותו שגם הוא ידבר בכבודם זה. אנו אחרים לרברים לזכות ולחובה. אם החליטו שהענין מתנהל כסודה - אז נצר לרחובות ונדבר. אבל אם זה צריך להיות אחרת - אז כאן צריך להיות הדיון, כי זה דבר מרכזי. בשאלה זו עלינו להתרכז בימים אלה, ולא כבכל פעם כשבאה אניה זה הופך אצלנו לתאניה ואניה. כנראה שהגיעה השעה שחזיה מחלקה מיוחדת עם הקציב מיוחד, גם אם ישנו וגם אם יהיה בזכות, שניתן לאנשים האלה חצי שנה ושנה לעבוד. צריך לפתח ענין זה, ואולי צריך להיות מנגנון מיוחד יכן, אם אנו רוצים בעליה רבבות. אין זה חפזי קטן. אני יודע שכל היכון כרון כחכניות מסקיות וסלכליות.

כודאי תעמודנה לפנינו פדובליטות של קליטה. חברים בארץ רבבות חברים,
איננו יכולים לסמוך על הסטיכיה שזה יסחרר מאליו. חברים מאח אלף הדריס
במספר היהודי בלבד, זה לא יסחרר מאליו.

אני נשׂים בזה. אני חובע מחברינו האחראים, אם זה הועד
הפועל של ההסתדרות, הועד הלאומי או הנחלת הסוכנות - אני חובע בענין זה
שהם יפנו את השומת לכם לענין זה ולהעמידו בראש כל שאר הענינים. הדבר
צריך היה להעשות לפני חרשים. לולא חיכינו שמשהו ודאי יסחרר - מזמן
היינו מחילים בפעולה. והנה עוכרים שפועות והענין לא מסחרר. ראו שבאה
אניה אחת והיה פנצ'ר; חשבו, שחבוא אניה שניה והכל יסחרר. וחנה רואים שכל
פעם קם בוא אניה חדשה הענין נכסה יותר גרוע. אנא אנו באים? אני חובע
מהחברים, שיגידו מה שיש להם להגיד, שנהיה בטוחים שמחר מחרתיים יטבו
החברים האחראים במסדרות, ישכחו עשה ויגשימו אותה.